

وضعیت حقوقی اشتراک

اموال زوجین قبل و بعد

از طلاق در ایران

مؤلف:

لیلا فروزان فر

بنیاد خانواده های ایرانی

۵	پیش‌گفتار
۷	مقدمه
۱۱	فصل اول: کلیات
۱۲	۱-۱- مقدمه
۱۳	۲-۱- مبحث اول: مفاهیم
۱۳	۱-۲-۱- مختار اول: تعریف نکاح
۱۶	۲-۲-۱- مختار دوم: تعریف طلاق
۱۷	۳-۲-۱- گفتار سوم: تعریف مال و انواع و اسباب آن
۱۷	۱-۳-۲-۱- بند اول: تعریف مال
۱۷	۲-۳-۲-۱- بند دوم اسباب مال
۱۸	۳-۳-۲-۱- بند سوم: اسباب اجتناب از اناعه
۱۹	۴-۲-۱- مبحث دوم: انواع نظام مالی در خانواده و مصادیق مالی در روابط زوجین
۱۹	۱-۴-۲-۱- گفتار اول: انواع نظام مالی در خانواده
۱۹	۱-۱-۴-۲-۱- بند اول: نظام مالی قراردادی
۲۱	۲-۱-۴-۲-۱- بند دوم: نظام مالی قانونی
۲۴	۲-۴-۲-۱- گفتار دوم: مصادیق روابط مالی زوجین در حد نکاح
۲۴	۱-۲-۴-۲-۱- بند اول: مهریه
۲۷	۲-۲-۴-۲-۱- بند دوم: نفقه
۲۸	۳-۲-۴-۲-۱- بند سوم: اجرت المثل
۲۹	۴-۲-۴-۲-۱- بند چهارم: نحله
۳۰	۵-۲-۴-۲-۱- بند پنجم: ارث در رابطه مالی زوجین
۳۱	۵-۲-۴-۲-۱- بند ششم: شرط تنصیف دارایی

۳۳	فصل دوم: اشتراک اموال زوجین
۳۴	۱-۲- مبدا اول: اشتراک اموال زوجین در دوران زوجیت در ایران
۳۴	۲-۲- گفتار اول: مبانی فقهی حاکم بر اشتراک مالی زوجین
۳۵	۱-۲-۲- بند اول: آیات نصیب و اکتساب
۳۵	۲-۲-۲- بند دوم: اصل عدم ولایت
۳۶	۳-۲-۲- بند سوم: قاعده تسلیط
۳۷	۳-۲-۲- بند چهارم: دیدگاه قانون گذار به اشتراک اموال زوجین
۳۹	۱-۳-۲- بند اول: برابری اشتراک یا استقلال اموال و درآمد زوجین
۴۰	۲-۳-۲- بند دوم: اشتراک با استقلال در ائاثیه منزل در زندگی مشترک زوجین
۴۲	۳-۳-۲- بند سوم: اشتراک با استقلال زوجین در درآمد و کسب و کار
۴۴	۴-۲- مبدا دوم: اموال مشترک زوجین در زمان طلاق در ایران
۴۵	۱-۴-۲- گفتار اول: شرط انتقار تنصیف دارایی
۴۵	۱-۴-۲- بند اول: اعتبار شرط تنصیف
۵۶	۵-۲- بند دوم: مبنای تنصیف اموال زوج به نفع زوجه
۵۹	۶-۲- بند سوم: شرایط استفاده از شرط «تنصیف دارایی»
۶۵	۷-۲- بند چهارم: ضمانت اجرای شرط و چگونگی محاسبه آن
۷۱	فصل سوم: نتیجه گیری
۷۳	پیشنهادات
۷۵	پیوست ها
۸۵	منابع و مأخذ

پیش‌گفتار

نظام مالی خانواده مجموعه‌ای از قواعد است که رابطه مالی و اقتصادی زن با مرد در خانواده را مشخص می‌کند. در این کتاب قصد بررسی این مسئله را داریم با توجه به نظام حقوقی ما که بر پایه استقلال زوجین است چه اموالی ممکن است در بین زوجین مشترک باشد. در خصوص اموال زوجین، رژیم‌های گوناگون مالی در نظام‌های حقوقی دنیا پیش‌بینی شده است از جمله اشتراک تام دارایی، اشتراک نسبی اموال و افتراق کامل اموال، که بسیاری از کشورها رژیم اشتراک نسبی دارایی را پذیرفته‌اند در اسلام، دارایی زوجین مستقر از یکدیگر است. اصل استقلال اموال، مبنای روابط مالی زوجین است که موافق اصل عدم مالیت است. علاوه بر آن، از بعضی از آیات و احادیث نیز مالکیت مستقل هر یک از زن و مرد، آرای و درآمدهای شخصی استنباط می‌شود. حقوق ایران به پیروی از فقه امامیه قائل به اصل استقلال مالی زوجین در مالکیت، اداره و بهره‌برداری از اموال خودشان است. اهلیت معامله و اهلیت تمتع و سایر حقوق مالی در هیچ یک از قوانین ما منوط به مرد بودن نشده و واضح است که زن و مرد در کسب مال و انعقاد قرارداد و صلاحیت تملک تفاوتی با یکدیگر ندارند. اما با توجه به این موضوع در مواردی اشتراک اموال را در دوران زوجیت و در زمان طلاق می‌بینیم. در ادامه با توجه به موضوع؛ اموالی که ممکن است بین زوجین مشترک محسوب شود و همچنین با شروط ضمن عقد که اشتراک اموال را برای زوجین در صورت شرایطی به وجود می‌آورد مورد بررسی قرار می‌دهیم و اینکه ماهیت حقوقی تنصیف دارایی زوجین نیز مورد بحث قرار می‌گیرد.